

Riktlinjer för rökfri arbetstid

Fastställd av personalutskottet 2014-12-15, § 9

Uppdateras före

Dokumentet finns på www.grastorp.se

Rökfri arbetstid i Grästorps kommun

Riktlinjer

Grästorps kommun vill vara en attraktiv arbetsgivare som främjar medarbetares hälsa och erbjuder en god arbetsmiljö för anställda, förtroendevalda, besökare och andra som vistas i våra lokaler.

Genom att införa rökfri arbetstid vill Grästorps kommun skapa rökfria miljöer samt ge goda förutsättningar för minskat tobaksbruk. Grästorps kommun vill också delta och aktivt medverka i arbetet som syftar till att minska tobaksbruket i samhället i stort.

Rökfri arbetstid införs fr.o.m. 2015-12-31. Innan rökfri arbetstid införs kommer medarbetare som röker att erbjudas stöd för att bli rökfria, läs mer nedan.

Det kan finnas speciella omständigheter som gör att riktlinjerna för rökfri arbetstid inte är fullt ut tillämpliga. I de fallen är det upp till chefen att ta beslut om eventuella avvikelser.

Skäl för en rökfri arbetstid

Användandet av tobak är en vetenskapligt dokumenterad hälsorisk, som drabbar såväl den som röker som de som finns i användarens omgivning. Tobak är idag den största enskilda orsaken till sjukdom och förtida död i vårt land. Årligen dör 6 400 personer av sin rökning och 200 personer av passiv rökning (Statens folkhälsoinstitut, 2009).

Idag har mer än 200 av landets kommuner infört rökfri arbetstid, och så också flertalet av landstingen. Rökfri arbetstid är ett led i kommunernas, landstingens och de fackliga organisationernas gemensamma väg mot att skapa en hälsofrämjande arbetsmiljö och verksamhet.

Enligt 8 § tobakslagen (1993:581) ska varje arbetsplats arbeta aktivt för att minimera risken för passiv rökning. Rökfri arbetstid innebär att ingen ska utsättas för tobaksrök på sitt arbete. Det betyder att den tid man arbetar eller har paus ska vara rökfri.

Kommunen värnar om medarbetarens egna och andras hälsa genom att ha en rökfri arbetstid. Både arbetsgivare och medarbetare har mycket att vinna på det.

Syftet med rökfri arbetstid

Det finns flera syften med att införa rökfri arbetstid. De främsta är att:

- stödja det hälsofrämjande arbetet såväl inom Grästorps kommuns arbetsplatser som i samhället i stort
- minska tobaksbruket och bidra till en bättre hälsa för kommunens medarbetare
- bidra till en förbättrad arbetsmiljö och inte utsätta andra för tobaksrök
- vara förebilder för kommunens invånare vilka vi möter i olika sammanhang, så som elever, barn i förskolan, brukare och övriga kunder.

- få lokaler, utrustning, material och kläder utan röklukt.

Mål

Målen med att införa rökfri arbetstid är att:

- fler ska sluta röka
- ingen ska utsättas för passiv rökning
- våra medarbetare ska vara goda förebilder

Rökfri arbetstid innebär:

- Från och med 2016-01-01 är arbetstiden helt rökfri.
- Att rökning inte får ske under arbetstid. Med arbetstid avses den arbetade tiden inklusive kortare pauser. Lunchrasten räknas inte till arbetstiden. I det här sammanhanget jämföras lunchrast med måltidsuppehåll. Det är inte tillåtet att flexa ut för att röka.
- Att rökning inte är tillåten i direkt anslutning till arbetsplatsen, t.ex. utanför entréer. Platser där rökning kan ske, ska vara tydligt anvisade och skilda från arbetsplatsen.
- Att inte utsätta elever, kunder, brukare eller medarbetare för tobaksrök/tobakslukt.
- Att rökning inte får ske i Grästorps kommuns fordon och lokaler
- Att rökning inte får ske i arbetskläder. Med arbetskläder avses specifika kläder som Grästorps kommun tillhandahåller.
- Det är inte tillåtet för förtroendevalda som deltar i arvodesberättigade sammanträden att röka under den tid som sammanträdet pågår.
- Att arbetsgivaren erbjuder rökavvänjning till medarbetare som vill bli rökfria.

Stöd för att bli rökfri

Arbetsgivaren erbjuder rökavvänjningsgrupper till medarbetare via företagshälsovården. Deltagandet är kostnadsfritt för individen mot att det görs utanför arbetstid. Stödet finansieras med centrala medel. Personalenheten ansvarar för kontakt med företagshälsovården för samordning. Chef anmäler vilka som önskar delta i rökavvänjningsstöd till personalenheten.

Grästorps kommun erbjuder nikotinhjälpmiddel till de medarbetare som väljer att sluta röka. Arbetsgivaren står för nikotinhjälpmiddel under en period av maximalt tio veckor och till ett sammanlagt värde av 1500 kronor.

Andra källor som kan fungera som stöd för att bli rökfri

- Sluta-röka-linjen erbjuder gratis personligt stöd,
- Apoteket i Grästorp ger gärna information om nikotinhjälpmiddel mm.
- 1177, vårdguiden – rökfri. Rökfri utvecklas och förvaltas av 1177 Vårdguiden. Tjänsten är uppdelad i två faser. En förberedelsefas på 14 dagar, då användaren bygger upp sina strategier för att sluta röka, och en fas efter rökstoppet då användaren får stöd för att

fortsätta hålla sig rökfri. Hela tiden finns en virtuell coach som kommer med konkreta tips och råd.

Arbete i annan människas hem

Grästorps kommuns medarbetare ska i största möjliga mån undslippa att utsättas för passiv rökning. I vissa fall kan detta krocka då en del av kommunens medarbetare arbetar i våra kunders hem. Brukarnas rätt till integritet i sina egna hem går i detta fall före.

Information

Vid platsannonsering, rekrytering och introduktion för nya medarbetare ska information ges om att Grästorps kommun är en arbetsplats med rökfri arbetstid.

Om riktlinjerna inte följs

Varje medarbetare förutsätts att följa riktlinjerna om rökfri arbetstid på samma sätt som andra beslut tagna inom kommunen. Det är exempelvis ingen skillnad på att följa riktlinjerna om rökfri arbetstid jämfört med att följa de arbetstider som gäller. Väljer man ändå att inte följa gällande regler hanteras frågan arbetsrättsligt enligt allmänna bestämmelser, AB och lagen om anställningsskydd.